

Besvarelse

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne starte med at takke Socialdemokratiet for dagens forespørgsel om kriminalforsorgen. Jeg er glad for ved denne lejlighed over for Folketinget at kunne give en status og redegøre for de initiativer, som regeringen har taget inden for kriminalforsorgens område.

Helt kort kan man om pladskapaciteten i kriminalforsorgen sige, at der siden slutningen af 2001 har været en udvikling, hvor flere og flere dømte venter i længere og længere tid for at komme til at afsone deres straf. Voldsdømte og personer, som er dømt for anden alvorlig kriminalitet, indkaldes forlods, og venterkøen omfatter derfor primært personer, som er dømt for mindre alvorlig kriminalitet.

Som bekendt lægger regeringen imidlertid vægt på en både fast og konsekvent retspolitik. Derfor er det naturligvis ikke en tilfredsstillende udvikling, at domfældte personer alene på grund af manglende pladser ikke kan komme ind og afsone deres straf.

Regeringen har også løbende taget en lang række initiativer for at løse dette problem. I alt har regeringen siden sin tiltræden taget initiativ til oprettelse af ca. 500 nye fængselspladser. Heraf forventes omkring 450 pladser at være i brug inden udgangen af 1 år.

Kl. 11.20

Regeringen har dermed igennem de seneste 3 år forøget antallet af fængselspladser fra godt 3.600 til mere end 4.100. Alene i år åbnes der således i alt 285 nye fængselspladser. Oven i disse nyetablerede pladser skal der lægges 35 pladser i 2004 og 70 pladser det følgende år, som forventes frigjort i kraft af de nye regler om fremrykket prøveløsladelse af dømte, som gør en særlig indsats for ikke på ny at begå kriminalitet, det såkaldte noget for noget. Lovforslaget om fremrykning af prøveløsladelse blev vedtaget af Folketinget i sidste måned.

Realiteten er altså, at der ved udgangen af dette år vil være det største antal fængselspladser til rådighed i nyere tid. Jeg kan naturligvis som alle andre konstatere, at der selv med alle de nye pladser hidtil ikke har været pladser nok. Vi etablerer flere og flere fængselspladser, men hver gang har det efterfølgende vist sig, at der blev behov for endnu flere.

Når det forholder sig sådan, skyldes det navnlig, at vi gennem det sidste par år har haft et usædvanlig højt antal varetægtsarrestanter, og

at der samtidig har været en stigning i straffene for en række kriminalitetstyper, en stigning, der vel at mærke ikke har sammenhæng med de strafs-kærper, som er gennemført med ny lovgivning. Den stigning i strafmassen, der er en følge af strafs-kærperne, er der naturligvis taget selvstændigt højde for ved etablering af ekstra fængselspladser.

Der har til alle tider været udsving i mængden af straf, som kriminalforsorgen skal håndtere. De senere års stigning i strafmassen har imidlertid været kraftigere og mere langvarig end tidligere.

Det er naturligvis ikke antallet af fængselspladser, der skal være afgørende for, hvilken retspolitik der føres her i landet, det vil jeg gerne slå fast. Vi har derfor løbende fulgt udviklingen, og lige så snart der har været klar dokumentation for, at der var behov for flere pladser, har vi tilvejebragt dem.

Den seneste beslutning om at oprette 175 ekstra fængselspladser i 2004 skal således også ses i lyset af de endelige tal for, hvor meget straf domstolene idømte i 2003. Tallene forelå for cirka halvanden måned siden og viser, at der var idømt væsentlig mere straf, end man kunne forudse ved indgåelsen af flerårsaftalen for kriminalforsorgen i efteråret sidste år. Navnlig har der i det sidste halvår af 2003 været en yderligere kraftig stigning i mængden af straf i forhold til, hvad der var forventet.

Havde det været muligt at forudse den øgede strafmasse, havde regeringen naturligvis sat ind på et tidligere tidspunkt for at hindre en stigning i venterkøen. Udviklingen har imidlertid ikke været til at forudse, og derfor har det heller ikke på et tidligere tidspunkt været hensigtsmæssigt at oprette et større antal fængselspladser – som trods alt ikke er gratis – med risiko for, at disse aldrig blev taget i brug, eller at de efter et eller to år viste sig at være overflødige.

Med etableringen af de nye fængselspladser, som nu er besluttet, er det imidlertid min forhåbning, at der er fundet en løsning, således at venterkøen og det alt for høje belæg i fængslerne kan nedbringes. Belægget er i øjeblikket på vej ned, og det er naturligvis meget vigtigt både for at få afviklet venterkøen og for at kunne skabe ordentlige rammer og forhold for såvel de ansatte som de indsatte.

Der er klart, at ingen kan vide sig helt sikker på, hvordan tilgangen af straf vil udvikle sig, og dermed også på, om vi nu har taget de initiativer, som er nødvendige for at sikre en kapacitet,